

AIDS KROKAIKA

Nr. 3

ŠIAME NUMERYJE:

AGUONA MOKA LAUKTI

KODĖL IŠNYKO DINOZAUROI?

BEVEIK VEDAMASIS

LIETUVA NETURI TAPTI ANTRA RUMUNIJA!

— APIE MORALINĮ VEIDĄ
— PASITIKĖJIMO KLAUSIMAS
— KUR AIDS FONDO PINIGAI?

"Lietuvos rytas", Maskvos TV informavo apie AIDS atvejus Rumunijoje. Aukos, kaip ir Eilstoje — valkatai. Ar to norime Lietuvoje? Susidaro įspūdis, kad norime. Į AIDS dar žiūrima ne kaip į rimtą socialinę problemą, bet kaip į pokštą. Įsivaizduokite, kad kas nors XVI—tame amžiuje pradėtų juokauti — na, kaip reikaliai, maru nesergti? Liūdniausia, kad mažytės Lietuvos žmonės į XX amžiaus marą žiūri taip, tarsi jie būtų kinų tauta, kurios valdžia tik ir džiaugiasi, kai koks milijonas maištininkų

"užverčia kanopas". Laukiame, kol susirgs ir mirs kas nors iš artimųjų, gimtinių?

AIDS Lietuvą pasiekė žymiai vėliau, nei Vakarų Europos šalis. Mes turėjome laiko atsargą. Mes ją išnaudojome? Ne. Labai gaila — ne. Sunki politinė ir ekonominė situacija dar labiau pagilins medicinos krizę. Todėl laikraštis turi patelkti bent elementarių žinių, ypač seksualinius klausimus. "Propaguojate seksą!" — girdėti balsų. Taip, propaguojame sveiką, saugų seksą. Nejaugi dar yra nežinančių, kad kartais gandrai ne tik vaikus, bet ir venerines ligas atskraidina. "Tvirkinatė jaunimą!" — šaukia puritonai, perskaitytę persispausdiną iš užsienio žurnalo proscitutus interviu. Skubame nuraminti, kad artimiausiuose numeriuose galėsite pasiskaityti

"tėvyninės gamybos" seniausios profesijos atstovės įspūdius, kurie, neabejotinai, toli pralenks "užjūrinčius". Ar reikia apie tai kalbėti? Be abejonės. Turime perlipti per "tabu" barjerą, kitaip jis mus pritrėkė kaip šepetė tarakoną. Juk net ir Nepriklausomoje Lietuvoje viešnamiai buvo. Legaliai. Ir gatvėse merginos Lietuvos piliečiai rečiau prievartaudavo. Taip buvo. O kaip dabar? Patys žinote...

Kitas svarbus — pasitikėjimo klausimas. Skaitytoja iš Palangos rašo: "Privalomas medicininis patikrinimas žemina žmogiškąjį orumą. Venerinės ligos juk buitiniu keliu neplinta, tai kam tas med. patikrinimas? Pasitikėti medikais nėra pagrindo, užtenka vien Elisos pavyzdžio. Savo ar savo šeimos narių sveikata rūpintis, gydyti pavedu tik patikimiems gydytojams, asmeniškai susitariant. O sanitarinė knygelė būtina turi būti iš savo politikos. O jei aš, sakykim, būtent joje neturiu pažinčių ir gydytojas nepasitikiu? Gal jie ir sąžiningi, bet aš to nežinau ir tikrintis bijau. Padėkite!" Be abejo, reikia susirasti tiltą tarp mediko ir paciento.

Deja, mūsų medicina dar nepajėgi užkirsti kelią infekcijos plitimui: šiuo metu naudojamos AIDS diagnostinės priemonės yra prastos kokybės, trūksta elementariausios įrangos, visiškai nėra parvirtinan-

čių diagnostinių testų, labai trūksta vienkartinio naudojimo inventoriaus, visai sromatologai iki šiol dirba be pirštinių, nes jų paprasčiausiai nėra. Sąrašą galima tęsti ir tęsti. Todėl kreipiamės į visus Lietuvos gyventojus, visus, kam rūpi Lietuvos ateitis — remkite AIDS fondą! Pinigai, ateinantys į sąskaitą Nr. 141858 Vilniaus Socialinio banko Lenino rajono skyriuje pirmiausia ir bus skirti minėtam įrangai.

Bet yra ir kita bėda — pinigų yra, o su konkrečiais daiktais problema. Trigubas kaina pirkti juos iš kooperatyvų už žmonių paaukotus pinigus nesinori. Todėl, jeigu yra organizacijų, galinčių padėti konkrečiomis prekėmis (pavyzdžiui, negaunant nei paprasčiausių šaktytuvų, reikalingų testavimo sistemoms laikyti), būrume labai dėkingi. Juk galime sumokėti, bet kur gauti? Norėtumė, kad problemos rimtumą suvoktų visi Lietuvos žmonės, įmonių, organizacijų vadovai, prisidedami pagal išgales. Tam reikia LABAI daug lėšų (beje, ir valiutos, nes diagnostinė aparatūra gaunama tik už tvirtą valiutą), kurios Sveikatos Apsaugos ministerijos nenumatytos, nes ji ir negali skirti tiek pinigų — juk be AIDS yra ir kitų medicininių problemų. O su ŽIV juokauti negalima — perspėja Rumunija. Tik visi kartu pasieksime, kad to neatsitiktų Lietuvoje. Saugokime save ir savo vaikus.

SAUGUS SEKSAS

Kaip galima pašalinti riziką susirgti AIDS, neatsisakant seksualinio gyvenimo

1. Jokios rizikos: celibatas, jokio sekso, 100 procentų saugumas.
2. Ultrasaugus seksas: neliečiant vienas kito, šimtaprocentinis saugumas. Seksualūs pokalbiai, keitimasis seksualinėmis fantazijomis, kartu žiūrint erotinius vaizdus, seksas telefonu.
3. Saugus seksas: skaitykite 6 puslapyje.

Skaidruolė ZIMUŠ

1989 lapkričio 27 dieną TSRS jau buvo oficialiai registruota 410 žmogaus imunodeficitu virusu (ŽIV) užsikrėtę šalies gyventojai, 16 sirgo galinė infekcijos stadija — AIDS. Remiantis matematine epidemiologine prognoze, 2 000—tūkstaisiais metais (už dešimties metų!) numatoma 30 tūkstančių sergančių AIDS ir 1—1,5 milijono infekuotų šalies gyventojų.

Kaip elgtis su sergančiais AIDS bei infekuotais ŽIV asmenimis?

Jiems turi būti suteikta tokia pati medicininė pagalba, kaip ir juos supančiai visuomenei. Visi jie turi naudotis socialinės pagalbos bei visų tarnybų paslaugomis. Tokie asmenys neturi būti ignoruojami, o visokeriopa globojami bei juridškai apsaugoti nuo bet kokios diskriminacijos. Su jais turi būti elgiamasi kaip su ly-

giateisiais ir lygiaverčiais visuomenės nariais.

O kaip gi elgiamasi su sergančiais AIDS ir infekuotais ŽIV asmenimis iš tiesų?

Vakarų pasaulyje įsteigtos kelios draugijos bei pagalbos grupės. Vienos jų lanko ligonius, padeda hospitalizuojant, kitos organizuoja šeimyninių porų, susidūrusių su ŽIV, susitikimus, trečios — teikia individualią pagalbą. Tokių grupių ir draugijų nariai geriau už bet kokius vaistus padeda savo atidumu ir meile.

Pas mus, tiesą pasakius, dauguma to nesupranta. Mylėti — bet ką? Homoseksualistus, prostitutės, narkomanus — rizikos grupę? Tuos, kuriuos daugumos straipsnių ir laišku autorių nuomone, reikia jeigu ne šaudyti, tai palikti ramybėje, kol patys numirs. Pastaruoju metu šiai idėjai priešpastoma kita — visus sergančius išskeldinti į specialią rezervaciją. Ir visiškai nepopuliari priešiniga tezė: AIDS ne atpildas už nuodėmes, o gyvatė, pasiruošusi igelti kiekvienam. Tą patvirtina ir Elistos tragedija, kurios aukomis tapo Volgogrado, Rostovo, Stavropolio vaikai.

Aplė tai jau buvo rašyta. Kur kas mažiau žinomi kiti faktai — gydytojo paslapties neišsaugojimo atvejai. Virusų nešiotojai beteisai: jie tremiami iš visuomenės, priversti keisti gyvenamą vietą, darbotvietę, o kartais ir pavardę.

Jiems nesuteikiama medicininė pagalba. Grasinant diagnozės paskelbimu, iš jų reikalaujami pinigai. Užtenka priežasčių, kad infekuotieji neskubėtų lėgalizuotis. Tačiau niekada žiauriamas neužkerta kelio ligos plitimui.

Vakarų šalyse kiekvienos

4—5 metai, o gal ir mažiau. Aš žinau, kad jeigu kas nors sužinos mano paslaptį, tai ir tie paskutinieji metai bus katortga iki gyvos galvos... Gyvenimas vienas, ir man liko tiek mažai, kad aš pasistengsiu pagauti kiekvieną šviesos spindulį, kiekvieną bučinį, viską, kas

Metas būtų PAGALVOTI!

pagalbos grupės sudėtyje yra kvalifikuoti teisininkai, kurie padeda vesti bylas teismuose, pataria socialinio aprūpinimo ir draudimo klausimais. Iš specialiųjų fondų infekuotiesiems sergantiems teikiama finansinė parama. O ar įmanoma kas nors panašius pas mus?

Skirtingai nuo kitų šalių, TSRS dauguma visuomenės narių tiriami prievarta. Kas gi norės, kad tyrimų rezultatai būtų dar kam nors žinomi? Čia gali padėti tik anoniminio pasitikrinimo kabinetai. Priešingu atveju galimas diagnozės pagarsinimas. Be to, žmogų iš karto pradeda įtarinėti padarius kriminalinį nusikaltimą. Reikalus tas, kad jau keli metai galioja baudžiamoji atsakomybė už galimą kito asmens užkrėtimą. Štai ką laikraščiu "Trud" parašė anonimas, kuriam diagnozuotas ŽIV: "Aš žinau, kad man liko gyventi

gali džiuginti žmogų."

Ar pabūgs šis žmogus jam gresiančios baudžiamosios atsakomybės? Abejoju. Kuo daugiau mes grasiname tokiems žmonėms, tuo mažiau jie tikės visuomene. Kitokie rezultatai lauktų mūsų, laikantis atvirų durų ir pagalbos politikos. Juk daugelis viruso nešiotųjų įsipaigoja gera valia nestatyti kitų į pavojų — ir gyvena normalų gyvenimą, tarp jų yra ir šeimyninių porų.

Tokiu būdu, yra dvejopas požiūris į šią problemą. Vieno esmė ta, jog galima viruso ne-

siotojo neliečiamybė, laisvė ir ramybė, kito — visuomenės saugumas. Visą aptarus, pavyzdžiui, Anglija pasirinko pirmąjį variantą. Pas mus gi, nieko neapartinėjus, pripažintos SAM "Taisyklės" remiasi antru variantu, tai jau nulėmė daugelio žmonių likimus. Bet kodėl šie klausimai turi būti reguluojami žinybos aktu, o ne priimti demokratišku įstatymu? Jie pakankamai rimti, kad sprendimo pasirinkimas priklausytų visuomenei.

Kodėl gi naujai išrinktai Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai nepasvarščius tokio įstatymo projekto? Tokiame projekte turėtų būti nustatyta savanoriško pasitikrinimo tvarka bei anonimiškumo garantija, apriboti priverstinio tyrimo atvejai. Reikėtų tiksliai deklaruoti ligonių ir viruso nešiotųjų diskriminacijos teises pasiekmes, teisinę atsakomybę gydytojui už paslapties neišsaugojimą, už atsisakymą suteikti medicininę pagalbą.

Juk ir pas mus yra tokių, kuriems labai reikalingi gerumas, atidumas ir parama. Nepamirškime jų.

"Kiekvienoje savaitėje yra dvi dienos, kuriomis nereikėtų rūpintis. Dvi dienos, kurios turėtų būti laisvos nuo baimės ir būkštavimo.

Viena tų dienų yra VAKAR, su savo klaidom, rūpesčiais, nusikaltimais ir paklydimais, skausmais ir sielvartais. VAKAR, nepriklausomai nuo mūsų valios, praėjo negrįžtamai.

Kita diena, kuria mums nereikėtų rūpintis, yra RYTOJUS, ateinantis su įvairiais sunkumais, daug žadantis, bet mažai atnešantis. RYTOJUS

administracinės patalpos. Po darbo. "Aš — alkoholis Romas, aš — alkoholis Gytis..." — ir taip visl dvylika (jų tą vakarą buvo tiek) istoria tai, ko dauguma ne tik kitiems, bet ir sau nepripažįsta.

Alkoholio problema — viena seniausių pasaulyje, bet jos efektyvus gydymo metodai atrasti palyginti neseniai. Vienas jų — Alcoholics Anonymous — vyrų ir moterų draugija, sukurta Jungtinėse Valstijose amžiaus pradžioje ir dabar apimanti 110 pasaulio šalių. Draugija vienija žmones,

mo. Į klubą susirinko tie, kurie "savo kailių" patyrė pragašingą alkoholio veikimą ir suprato, kad pavieniuo atsiakinti negalės. Grupė, pasivadindusi simboliu "Aušros" pavadinimu, veikia (be gydytojų pagalbos) jau pusantų metų. Kas juos čia atvedė? "Noras išsigydyti chronišką ligą" — aiškina. "Niekio gėdingo, kaip ir visose kitose ligose nėra, o laiku gydant galima pasiekti teigiamų rezultatų, kurie padės išbristi iš susidariusios absurdiškos padėties".

Alkoholis ROMAS:

— Stengiamiesi keisti savo gyvenimo būdą, stengiamiesi keisti ir savo pažiūras, o tai padaryti padeda mūsų veiklos programa, susidedanti iš dvylikos žingsnių. Svarbiausi — pirmieji: 1) prisipažinome, kad alkoholis užvaldė mus, kad jis tvarko kiekvieno mūsų likimą, 2) įstikkinome, kad tik jėga, didesnė nei mes patys, gali visiems mums padėti pasveikti. Programa nukreipia į dvasinę pusiausvyrą, dvasinę ramybę. 12 žingsnių — savotiškas kelias į Dievą. Mes neperšame tikėjimo tuo ar kitu dievu: vieniems tai bus motinos melė, kitiems — kosminės jėgos ar garnta, dar kitiems — Kristus. Tikėjimas leis neabejoti — sėkmė lydės gydant.

Alkoholis VINCAS:

Ilgai ir nuobodžiai rūnojau alkoholizmo liūne. Namai virto tikru pragaru: suirzusi žmona, sudirgę vaikai. Neprišimenu, kiek kartų bandžiau mesti gerti. Pasisekdavo mėnesį, du — iki pirmo draugo kvietimo. O jau kai "padarai" — vėl pradeda sukristi tas pats užburtais ratas. Kartą žmona "pateikė statistiką" — per mėnesį kalendoriuje juodai neužrašytos dienos (kai grįždavau blaivus) buvo tik trys. Tada pradėjau kaltinti aplinkybes, nestuprasdamas, kad vienintelė tikra "aplinkybė" — aš pats. Ir tik prieš metus išdrįsau pasakyti sau: esi alkoholis.

Pravėriau klubo duris. Ir negeriu. Net alaus, ir to į burną neimu. Pradėjo sėktis gyventi ir dirbti — stengiuosi atsiminti už "prauliavotas dieneles".

Alkoholis VLADAS:

Šiandien — mano gimimo diena. Jau metus negeriu. Didžiausia išpūdi, tik atėjus į klubą, padarė žmonių atvirumą (tuo metu kaip tik viešėjo bendraminčiai iš JAV), sugėbėjimas tvarkyti savo gyvenimą. Kažkada maniau, kad negalėsiu gyventi be alkoholio, bet dabar jaučiu — atėjo "išsilaisvinimo valanda".

Kai nori, žmonės gali viską.

Prisiminiau kitą vaizdą, prie alkoholinių gėrimų paroduotus: kiek dešimčių porų akių laukia arvežant karčiosios,

kiek porų rankų ją griežia, kiek porų girtų kojų vakarais šlitinėja gatvėmis. Ar pasiekis kada jie "Aušros" duris?

— — —

"Tokiu būdu lieka tik viena diena ŠIANDIENA. Kiekvienas žmogus gali kovoti su vienos dienos problemomis. Tačiau kai tu ir aš sukraunam at savęs naštas tų dviejų gaudinančių amžinybių VAKAR ir RYTOJ, mes palūžtam.

Ne dėl šios dienos pragyvenimų žmogus eina iš proto, bet dėl sąžinės graužimo ir nusivylimo, ar dėl įvykių, atsitikusių VAKAR ir dėl baimės, to, ką gali atnešti RYTOJUS. Taigi gyvenkime diena po dienos, gyvenkime ŠIANDIENA!"

Zita PALIUKĖNAITĖ

SUGRĮŽE GYVENTI

atėis nepriklausomai nuo mūsų valios.

RYTOJAUS saulė patekės, šviesdama pilnu savo skaidrumu arba slėpdamasi už debesų, bet patekės. Tačiau, kol ji patekės, mūsų nėra jokios paramos iš RYTOJAUS, nes jis dar neišaušo. (Iš "Naujoko lapelio")

Vilnius, Savanorių prospektas 74. Anoniminiai alkoholikai.

Jau senokai išuštėjo Vilniaus narkologinio dispenserio

kurie vieni su kitais dalijasi savo patyrimu, stiprybe ir viltimi, siekdami spręsti visems bendrą problemą, padėti pasveikti. Vienintelė sąlyga būti draugijos nariu — noras nustoti gerti. Čia nereikalaujama nario mokesčio ir jokio atlyginimo, ji išlaikoma savanoriškais įnašais. Draugija nėra susirišusi su jokia sekta, religija, politine partija, organizacija ar institucija. Neina į kontraversijas, ji nei pritaria, nei priešinasi viešems disputams, o pirmaeilis tikslas — būti blaiviais ir padėti kitiems siekti blaiviu-

AGUONA MOKA LAUKTI

— Kokiomis aplinkybėmis pradėjote "badytis"?

— Vartojo keli draugai. Kadangi turėjau mašiną, paveždavau juos į laukus aguonų, kartais pats vartodavau. Tai buvo prieš kokius aštuonerius metus. Dar prieš 3—4 metus buvau nepriklausomas, galėjau net pusę metų nevartoti. Po to atsirado potraukis. Pradėjau pats gaminti. Kol vašina, kol pats negamini, tada dar gyvenai, o kai pradėdi rūpintis žaliava, tada viskas gyvenimas — iš ryto, ir vakare, ir visą dieną — ieškojimas.

— Ar narkotikų sukeliama "kaifas" kompensuoja tokį gyvenimą?

— Turbūt nekompensuoja.

— Tai kodėl vartojate, jeigu nekompensuoja?

— Matot, malonumas yra labai viliojantis. Dvasiškai ir, apskritai, nuovargi nuima. Bet iš kitos pusės, kai prasideda abstinensija... Man regis, neapsimoka.

— Kaip Jums asmeniškai pasireiškia "kaifas"?

— Euforija. Vyksta 8—10 sekundžių, gal penkiolika. Paskui 6—8 minutes pakili nuotaika.

— Bet tai pakili nuotaika kažkaip pasireiškia. Gal norisi senutę per gatvę pervesti?

— Nesinori (juokiasi). Būna visko. Paprastai žmogus tampa energingas, norisi kažką daryti, atsiranda uždavinių, bet visi uždaviniai beveik visada surišti su narkotikais.

— Ar lengvai žmogui, vartojančiam narkotikus, atsiskleidžia narkomanijos pasaulis?

— Matote, narkomanai — organizuota grupė, veikianti slaptai, giliai pogrindyje — čia ne alkoholikai. Susipažįsti — ten, kur gyvenai, beveik visus ir žinai. Kažkam kažko reikia, kokio nors chemikalo ar dar ko nors, eina vienas pas kitą, kažkuo padeda. Tokie mainai...

— Jeigu gaminiš savo bute, tai kaimynai tikriausiai įtarinėja?

— Yra baimė, kad kaimynai viską supras, bet vėliau ji išnyksta. Narkotiko siekis nuslopina visus baimes.

— Jūs vartojate jau septynis metus. Žinoma, kad dažnas narkomanas neištempia ir tų septynerių. Kaip Jums atrodo, kodėl dar esate gyvas?

— Žinau žmogų, kuris vartoja dvidešimt penkis metus, bet venų jis jau neturi (nėra kur susileisti — R. S.). Paskutinius 5—6 metus jis arba leidžiasi į raumenis, arba valgo sausą masę, nors, kiek teko skaityti lenkų spaudoje, vartojant opiatų gyvenama neilgiau 6—8 metų. Pavyzdžiui, mieste, kur aš gyvenau, vien per praeitą mėnesį žuvo trys. Ir netekau draugo.

— Kaip tai atsitiko?

— Jis gydėsi psichiatrinėje ligoninėje, bet pradėjo vartoti barbituratus dideliais kiekiais, Jį rado gatvėje.

— Ar dažnai taip būna, kad miręs draugas tiesiog "pametamas" koridoriu ar gatvėn?

— Niekas nenori sėdėti už kitą. Būna atvejų, kai narkomanas gaivinti, palieka kur nors koridoriuje ir viskas. Įtariu, kad taip buvo ir su mano draugu. Kaip aš supratau — pagalbos suteikti nemokėjo, kvieści greitąją bijojo, pamatė, kad 15—20 minučių neatsigavo — išmetė kur nors į lauką ir viskas.

— Kokius žinai mirties atvejus?

— Pavyzdžiui, kepenys visiškai...

— O kerštas?

— Būna, bet ne tokiu mastu — užmušti ar panašiai.

— Ar gali žmogus pats atsikvilti nuo narkotikų?

— Yra žmonių, kurie nutaria baigti laikinai — iki se-

zono pradžios, kadangi dabar, pavyzdžiui, vasaris ir viskas labai brangu, ne kiekvienam pagal galimybes įsigyti. Vasarą narkomanų padaugėja — studentai, proftechninių mokiniai — nueik į pievas, ten prisidaria bintų ir laimingas.

— O kas tai yra bintai?

— Pjauna galvutes, pienas bėga ant binto. Aš žinau metusių, bet nedaug. Labai nedaug.

— O koks draugu požiūris į metusį?

— Sunku atsakyti į šį klausimą. Vis tikisi, kad sugrįš. Būna, kad tris metus nevartojai, ir keturis. Bet dažniausiai sugrįžta. Yra toks posakis — aguona moka laukti.

— Dabar steigiasi anoniminiai AIDS kabinetai...

— Atsiprašau, kokie?

— AIDS. Ar teko girdėti, kad koks nors pažįstamas būtų

nuėjęs pasitikrinti?

— Ne, negirdėjau.

— O jeigu būtų taip: praktikuojantis narkomanas pasitikrina AIDS kabinete ir už tai gauna švarų, sterilų švirktą. Ar reikalai pajudėtų?

— Manysčiau, nes su švirktais sunku, ypač su adatom.

— O patys ar sterilizuojat švirktus?

— Praktiškai ne. Ta pačia adata naudojasi 5—8 žmonės.

— Bet dabar taip nebegalima!

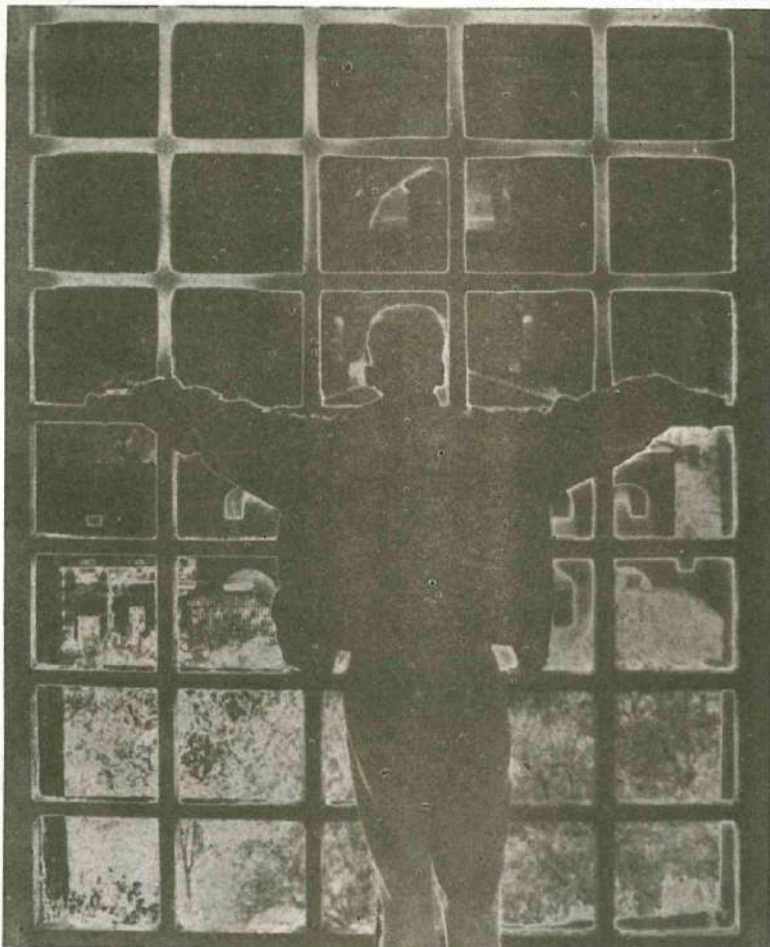
— Nėra kitos išeities.

Adatos greitai suverda, ypač tos su plasmasiukais. Kadangi daugelis narkomanų "neturi venų", tai ir naudojasi visi viena adata. Sunku ją gauti.

— Ar AIDS baimė "sklando ore"? Bent juokais?

— Kažkiek yra. Tačiau

Pauliaus LILEKIO nuotrauka

tarp narkomanų — vienetai, kurie turi savo švirktą ir niekam jo neduoda.

— Bet ko reikia, kad ta baimė pavirstu siaubu? Kad kažkas iš jūsiškių susirgtų?

— Matyt...

— Tačiau negi tada visi nusotų "badytis"? Juk adatų vis tiek nėra.

— Jeigu susirgtų bent vienas narkomanas mūsų mieste, automatiškai susirgtų penkiasdešimt. Gal daugiau. Kol kas lyg tai neserga.

— Kiek žinai narkomanų ir kiek jų stovi įskaitoje?

— Mieste, kur aš gyvenau, pažįstu apie tris šimtus narkomanų. Įskaitoje — apie penkiasdešimt.

— O jūsų bendrijoje šeimos daug išlieka? Ar daug tokių atvejų, kai vartoja vyras ir žmona?

— Arba iširusios šeimos, arba "badosi" kartu.

— O vaikų tos šeimos turi?

— Kartais turi.

— Ar būna komplikacijų vaikams dėl tėvų vartotų narkotikų poveikio?

— Manysčiau, kad turi. Paprastai juos augina seneliai. Tėvai praktiškai neaugina.

— Ar gydėtės už respublikos ribų?

— Gydžiausi Sočyje. Pas ekstrasensą. Taip sutapo aplinkybės, kad sanatorijoje su tuo gydytoju patekau į vieną kambarį. Aš pastebėjau, kad jis kitus gydo, jį kreipėsi žmonės su šonkaulio, stuburo iškrypinimais. Na, aš juo patikėjau ir jam atsivėriau. Jis sako: "Aš tave išgydysiu!" Pradėjo gydyti. Sakė, kad truputį per mažai laiko, kadangi mes bendravome tik šešias dienas. Jis sakė, kad dar neparuosė manęs kodavimui, tačiau jau buvo mane tiek paveikęs, kad aš tą švirktą iš dvidešimto aukšto išmečiau, nutariau baigti. Išvažiuodamas jis mane užkodavo. Kodo žodžiai tokie: "jeigu (nebūtinai tu pats) su švirktu prisiliesi prie venos, tu geriausiu atveju būsi paraliziuotas visam gyvenimui, o blogiausiu — mirsi, ir aš tau nepadėsiu, nes būsiu toli" — jis Kuibyševe gyvena.

Bandomajį laikotarpį pasirinkau vienerius metus.

Kai jis išvažiavo, susirgau plaučių uždegimu, grįžau atgal. Užvažiavau pas draugą, tarp kitko, tą, kur mirė. Sako — ar nenori pasivašinti. Sakau — nenoriu. Paskui, už keilių dienų (man vidų buvo kažkoks nepasitikėjimas) nutariau pabandyti.

— Mirties neišsirandote?

— Aš draugus išpėjau, kad jeigu man bus bloga, palikit koridoriuje. Pabandžiau — žiūriu kad nieko, gyvenu. Aguona moka laukti.

Rimantas ŠIMKUS

P. S. Kitame numeryje bandysime analizuoti narkomanų padėtį. Gal padės ir Jūsų laiškai?

Pasirinkite
T I K
 Gerai Jums
PAŽISTAMĄ
PARTNERĮ.

Šiuo devizu vadovavosi
Džonas LENONAS
 ir
Joko ONO
 Siūlytume jį ir Jums.

KODĖL DINOZAURO IŠMIRĖ, O SIBIRO MEŠKOS — NE?

TARYBINIAI PREZERVATYVAI — STORIAUSI PASAULYJE.
JIE NIEKO NEPRALEIDŽIA, KĄ TEN AIDS!

Nr. 3

AIDS KRONIKA

SUSITIKIMAI

PRADŽIA

Tarptautinės krįkščionių solidarumo (CSI — Christian Solidarity International) organizacijos kvietimu 1990 sausio 20 — vasario 2 dienomis Lietuvos AIDS Profilaktikos Centro vadovas S. Čaplinskas dalyvavo CSI solidarumo su Pabaltijo šalimis bei TSRS fondo organizuotoje turnė po VFR. Pagrindinis kelionės tikslas — užmegzti kontaktus su VFR mokslininkais, gydytojais, ministerijų darbuotojais. Tai turėtų būti tolimesnio bendradarbiavimo pradžia. Preliminariai susitarta, kad mūsų gydytojai stažuosis VFR klinikose, vyks sistemingas informacijos pasikeitimas. Dėl laiko stokos CSI nespėjo organizuoti susitikimų su Berlyno AIDS Centro bei Sveikimo ministerijos darbuotojais. Tačiau bendrauta su Frankfurto V. Getės klinikos gydytojais, ministerijų bei fir-

mų atstovais. Preliminariai susitarta su firmos "Behring—Verke" profesoriais Helm ir Stille dėl atvykimo į AIDS seminarą Lietuvoje. Gausia knygų, videoinformacijos, praktinių įgūdžių, kaip organizuoti AIDS

profilaktiką. Su Prancūzijoje gyvenančiu rusų emigrantu CSI atstovu tėvu Sibaeve sutarta drauge parašyti knygą apie AIDS, kuri būtų išleista VFR, o platinama Pabaltijyje. Šiuo metu CSI labdaros

tiksiais Lietuvai gali skirti 10 000 DM. Nutarta juos panaudoti AIDS diagnostikai. Organizacija taip pat gali nemokamai tiekti nurašytą bei labdaros būdu gautą medicininių ir kitą inventorių, literatūrą.

PANELĖS, PONIOS IR PONAI!

"VILNIAUS BALSO" laikraštis kviečia skelbti sveikintimus

SUTUOKTUVIŲ PROGA

savo artimiesiems, draugams, bendradarbiams, kaimynams! Skelbimai priimami "VILNIAUS BALSO" redakcijoje (Gedimino pr. 1, I aukštas). Informacija tel. 22 18 34

Iškilo klausimas dėl premijų, pažadėtų už nesąžiningiausio medicinos darbuotojo demaskavimą. Po ilgos diskusijos nuspręsta, kad premijuojami bus surastieji, o ne suradusieji:

1 PREMIJA — 500 ml

2 PREMIJA — 250 ml

3 PREMIJA — 125 ml

SPIRITO

Nešvariu švirktu spiritas bus suleistas į sėdimąją.

ORGKOMITETAS

Norintiems organizuoti

PIKETĄ

prie "AIDS kronikos" redakcijos galime išnuomoti sunkvežimį. Kainos sutartinės. Informacija teikiama tel. 33 22 33

KITAME NUMERYJE:

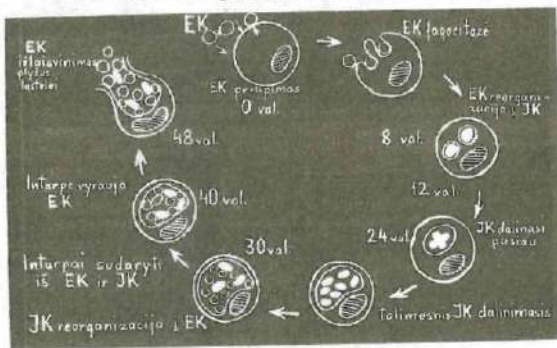
MOTERIS IR AIDS

NAUJASIS FORUMAS: PREZERVATYVAI. KODĖL IR KAIP JAIŠ NAUDOTIS?

HOMOSEKSUALUMAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE?

CHLAMIDIJŲ VYSTYMOSI CIKLAS

Chlamidijų genčiai priklauso 2 rūšys: Chlamydia psittaci ir Chlamydia trachomatis. Žmonių ligas sukelia pastaroji. Ji gyvena 2 formomis elementarus kūneliai (EK) ir inicialiniai kūneliai (IK). Elementarus kūnelis — minimalus chlamidijų infekuojantis vienetas. Tai smulkūs sferiniai ar apvalūs 200–300 nm diametro dariniai, padengti membrana. Vystymosi ciklas prasideda nuo EK priliptimo prie imlios šeimtininko ląstelės. Jos viduje EK virsta inicialiniu kūneliu (IK). Ciklas trunka 48 valandas. Po to ląstelė plyšta ir išberia chlamidijų palikuonis — naujus EK, kurie ieško naujų ląstelių, kad jas užkrėstų. Tokios yra šlapimo ir lyties takus dengiančio epitelio, akių gleivinės (ypač konjunktyvos) ląstelės.

SUKELIAMOS LIGOS:

MOTERIMS: gimdos kaklelio ir gimdos priedų uždegimas, gimdos gleivinės uždegimas (endometritas), bartolinitas. **VYRAMS:** šlapimo kanalo ir priedėlių uždegimas, prostatitas, Reiterio sindromas. **ABIEMS:** akių junginės uždegimas, trachoma, venerinė limfogranuloma. **NAUJAGIMIAMS:** akių junginės uždegimas, plaučių uždegimas, vidurinės ausies uždegimas.

Chlamydia Trachomatis žinomas daugiau nei 70 metų. Pastaruoju metu užsikrėtimo atvejų pastebimai daugėja. Chlamidijos yra ląstelių parazitai. Tai stambus virusas, prisitaikęs gyventi tik gyvoje lą-

mušantis penicilinas joms gali būti net naudingas. Be to, kiekvienas sukėlėjas turi jį veikiančią vaistą. Todėl nekvailiškai kuotas gydymas tik ligina ligą. Vyrai (esant šlapimo kanalo uždegimui) iš pradžių gali nieko blogo nejaušti, o kreiptis

mės uždegiminiais procesais. Be to, moteris, serganti chlamidijų sukeltu mažojo dubens uždegiminiu procesu, gali užkrėsti ir gimstantį vaiką. Tokiems naujagimiams nereti akių gleivinės bei plaučių uždegimai. Jie patys gali tapti šios infekcijos nešiotojai.

Pasitaiko, kad moters, sergančios lėtinio uždegiminiu procesu, susirgęs vyras pasmerkiamas „už amoralų elgesį“ vien todėl, kad gydėsi vėlyvosiose stadijose. Bėda ta, kad moteris gydosi moterų konsultacijose, o vyras priverstas kreiptis į venerologus, nes smulkią urologija patys urologai beveik neužima. Iš kitos pusės, venerologinėse įstaigose gydytis geriau, nes čia kokybiškesnė laboratorinė kontrolė. Todėl noriu pridurti — nesukubėkite su išvadomis! Nevenkime ir profilaktinių pasitikrinimų, ypač prieš kuriant šeimą, ruošiantis pastoti, įtarus sveikatos sutrikimus. Iš kitos pusės, atsiartykite žalingo įpročio galvoti, kad lytinis kelti perduodama liga turi susirgti tik kitas, bet ne aš. Kol taip galvosime, sveikėsi nebusime!

Genovaitė LAPINSKAITĖ

ATSARGIAI — CHLAMIDIOZĖ!

telėje, todėl šeiminiui imunitės ląstelės (fagocitai) jo neveikia. Užsikrėtimui pakanka vieno lytinio kontakto su sergančiu, juo labiau tam palanki daugpartnerystė ar kontaktas su asmeniu, turėjusiu daug partnerių. Negydant savaime nepasveikstama. Tyrimai sudėtingi ir ne kiekvienoje laboratorijoje įmanomi atlikti. Tokius, kaip ir chlamidijų sukeltus susirgimus gali inspirovoti ir kiti mikroorganizmai, todėl būtina laboratorinė analizė. Chlamidijų sukelti uždegiminiai procesai gydymo požiūriu itin kaprizingi. Pavyzdžiui, daugelį mikroorganizmų už-

pagalbos priverčia prasidėjus sėklų skausmas, jų patinimas, ligai tęsdami, vyrui gali sukurti komplikacijų (prostatitas) — kamuoja skausmas tarpvietėje, kryžkaulio srityje, dubenyje, sutrinka lytinė funkcija.

Moterys, turinčios sukėlėją, ne visada tai jaučia. Tais atvejais, kai moteris jaučiasi sveika, bet jos partneris serga, ji taip pat turi būti profilaktiškai gydoma. Nesėkmingą šių susirgimų gydymą moterų konsultacijose lemdavo tai, kad jų partneriai likdavo be dėmesio. Po kiek laiko moteris ir vėl susirgavo tos pačios kil-

Ar komunizmas impotentiškas?

Iš tarybinių miegamųjų vis dažniau pasigirsta nepasitenkinimas. Moteris vis dažniau skundžiasi, kad jų lovose įsiviešpatauja tylą. Vyras, nusiminęs savo impotentiškumu, teigia, kad moteris nori per daug emancipacijos, sekso srityje taip pat. Panaši padėtis ir kitose soc. lagerio šalyse. Antai Kinijoje tuoktis galima tik nuo 25 metų, o nevedusiems lytinis santykiavimas griežtai draudžiamas! Jei ne — riebi bausia. Todėl neveltui soc. lagerio gydytojai ir psichologai perspėja, kad komunizmas mus visus daro impotentais ir seksualiai nepatenkintais. Nadežda Čerokova stambaus regiono laikraštįje atskleidė tas problemas, kurios ilgą laiką kamuos Sovietų Sąjungoje. Ji sako — Glasnost duoda galimybę parašyti apie visa tai į spaudą. Aš apsidėčiau su vyru, kadangi jis turėjo kvitą butui gauti, o aš tuo tarpu labai norėjau išeiti iš namų. Kai mes pirmą kartą mylėjome, aš iškart pastebėjau, kad jis nė velnio nežino, kad moteris turi erogenines zonas. Tada aš jam pasakiau, kad jis turi glostyti mano krūtinę, o jis pradėjo ją maigyti lyg duonos tešlą.

Nadeždos atvirumo pabrąšintos daugiau kaip šimtas moterų (to regiono) kreipėsi į laikraštį, nes ir jos norėjo išleisti savas problemas. Pirmosios pasaulyje darbininkų ir valstiečių valstybės nusivylusių draugių prisipažinimai skamba sukrečiančiai. „Per 20 vedybinių metų aš nepatyrčiau nei vieno orgasmo“, — rašo audėja Maša. Statistika kalba, kad didžiuosiuose sovietiniuose miestuose kas antra pora skirtingai dėlto, kad neranda harmoningo seksualinio ryšio.

Degtinė vietoj meilės. Vyrams pilka kasdienybė — daug darbo, pinigų stygius,

nuosavo buto neturėjimas — atsiliepa ne tiek skrandžiui, kiek nuotaikai apskritai. Likutis apetito, kurio dar užtektų meilei, paskandinamas degtine. Taigi — apibrėžimas, kad ši socialistinė, milžiniška imperija yra besivystanti šalis, labai tinka. Vidutiniškai savo aktyvaus seksualinio gyvenimo metais rusų išsiskart daro aborta. Sovietų Sąjungoje tai labai skaudūs problema: tablečių moterims praktiškai nėra. Jos netiesiogiai uždraustos, nes jų praktiškai nėra pirkti, o prezervatyvai, kurių kartais galima rasti vaistinėje, labai prastos kokybės. Kinija, pavyzdžiui, kovoja kitais metodais. Seksas čia — valstybinis tabu. Atėję į valdžią komunistai pasirūpino, kad šioje šalyje vyras ir moteris būtų vienas nuo kito atriboti griežtais įstatymais. Tai tęsiasi ligi šių dienų, o ypač jaunimui tai sunku pergyventi. Vestis galima tik sulaukus 25 metų. Priešvedybinis lytinis gyvenimas griežtai baudžiamas. Taip pat bandomis apkraunamos ir tos šeimos, kurios turi daugiau kaip viena vaika.

Sprendžiant iš šių veiksmų, socialistinis pasaulis tampa priešiškas džiaugsmui. Tačiau padėtis nėra jau tokia beviltiška. Labai įdomi padėtis susiklostė tarybinėse mokyklose. Štai ką pasakoja 14-metė Raisa Polonkova: „Mes, mergaitės, nusirengiam nuoga ir sugulam galvom į ratuko vidurį, o berniukai meta burtus kam kuri, ir čia prasideda linksmybės. Šį žaidimą mes vadiname „gėlytės sužydėjimo“ žaidimu. O laisvalaikiu mes vartome vakaruose išleistus pornografinius žurnalus ir žiūrime video. Mes juk suprantame, kas yra džiaugsmas.“

Pagal užsienio spaudą

Spaudai parengė RŪTA ROKIENĖ

SAUGUS SEKSAS

su partneriu, kurio AIDS statusas tiksliai nežinomas, bet tikėtina, kad jis nėra užsikrėęs.

5. Didelės rizikos seksas: tikimybė užsikrėsti 10–30 procentų, jei vyras yra nešiotojas. Vaginaliniai ar analiniai santykiai (naudojant prezervatyvą) su partneriu iš rizikos grupės. Su partneriu, kuris turėjo kontaktų su infektuotais asmenimis. Oralinis seksas su tokio partneriu taip pat yra rizikingas.

6. Savizudiskas seksas: tikimybė užsikrėsti — 50–80 procentų, jeigu kontaktas pakartiškas, o taip pat ir pirmasis — vaginaliniai, analiniai ar oraliniai santykiai nenaudojant prezervatyvo su partneriu iš rizikos grupės, su nepažįstamu partneriu arba su ŽIV nešiotoju.

Norint išvengti AIDS, neatsisakant sekso, reikia laikytis šių saugaus sekso taisyklių (patariama išmokti atmintinai):

- neįturiėti lytinių santykių arba apsiriboti sausu seksu, kol įsitikinsite, kad partneris nėra infektuotas;
- galima užšilinėti bet

koku seksu, jeigu įsitikinote, kad partneris neinfekuotas ir kad jis daugiau su niekuo neturi lytinių santykių.

Reikia taip elgtis su kitais, kaip norėtumėte, kad su Jumis elgtųsi. Taigi, jeigu turėtumėte pavojingą kontaktą, Jūsų moralinė pareiga išsitiirti, ar Jūs neužsikrėtėte. Tai lengvai galima padaryti bet kuriam anoniminiam AIDS pasitikrinimo kabinetui Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje ar Šiauliuose. Jeigu Jūs to nepadarytė (o tai nėra pagirtina), o vėliau turėtumėte

lytinius santykius su kuo nors, Jūsų pareiga perspėti partnerį, kad jis taip pat galėtų išsitiirti. Tiesa, padaromas, garbingumas ir tyrimai — užtvara AIDS grandininė reakcijai. Jūs turite mokėti apsisaugoti, bet ir mokėtis pasakyti „ne“ nesaugiam seksui (kol nežinote partnerio santykių su AIDS), neprarasdami ryšio su partneriu, neįžeidžiami jo jausmų, nesugriaudami šeimos (būna ir taip!).

Pagrindinė taisyklė: „drėgnas seksas“ yra pavojingas, o „sausas seksas“ — saugus. Bet kokios seksualinės praktikos metu, jeigu vyksta partnerių kūno skysčių susimaišymas arba net drėgnų kūno paviršių susilietimas, yra pavojus užsikrėsti AIDS. Taigi, vaginalinis, analinis, oralinis seksas yra pavojingas.

Tačiau galima jaustis saugiu, jeigu apsiribojama sausu seksu, kai partnerių kūno skysčiai nesusimaišo ir neliečia gleivinių.

Amerikiečių žurnalisto
Randy Shilts
knygos apie
AIDS plitimą
tesinys

Amerikos kino žvaigždė Rock Hudson mirė 1985 metų spalio antrosios dienos rytą. JAV jau buvo daug žinoma apie AIDS sukėlėjus, apsisaugojo priemonėmis. Tai, deja, jau negalėjo padėti užsikrėtusiems. Praėjo metai nuo pirmų susirgimų, dauguma ligonių buvo mirę. Ši problema tapo opi visai tautai, visuomenei, visų pirma — homoseksualistams. Juk jie pirmi pradėjo sirgti. Reigano administracija, švelniai kalbant, nesukabėjo. Žmonės tebe mirė. Spauda, televizija, kitos masinės informacijos priemonės mėgavo...

Rock Hudson — pirmo ryškumo kino žvaigždė. Jo nuotraukos, pasisakymai buvo visur. Amerikiečiai jį gerai pažinojo. Ir štai AIDS siautėjimo pradžioje suserga ir šis publikos mylimėlis. 1984 metų birželį patvirtinama Kupoši sarkomos diagnozė, tai auglys, dažnai pasitaikantis sergantiems AIDS.

Willy Rozenbaum — žymiausias AIDS specialistas iš Paryžiaus. Jis jau septyniadesimt metais eksperimentavo su pelių retrovirusu. Taikydamas gydymui preparatą HPA—23, blokuojantį viruso dauginimąsi, pastebia neblogų rezultatų. Preparatas bandomas duoti ir daugiau nei 60 — tūkst. žmonių, sergančių AIDS. Aktoriaus draugas iš San Francisco Steve Del Re papasakoja jam apie HPA—23. Rock turi dalyvauti filmų festivalyje ir pirmą kartą atskrenda į Paryžių. Buvo 1984 metų rudenio. Pastero institute jau buvo sukaupta tam tikra gydymo patirtis. Vienai ligonių grupei keletą savaitių duodavo didesnes vaistų dozes, kitai — ilgesnį laiką skirdavo mažesnes dozes. Rock Hudson buvo pirmas amerikietis, kuriam taikytas HPA—23. Aktorius juo labai tikėjo...

Rock Hudson skuba grįžti į Ameriką vaidinti televizijos seriale "Dinastija", todėl jis pasirenka trumpąjį kursą. Gydytojas Dominique Dormant teigia, jog po gydymo kraujyje AIDS viruso nėra. Vėliau paaiškėjo, jog trumpus gydymo kursus — klaida. HPA—23

Rock Hudson

Jachta ir namas prie jūros — du dalykai, apie kuriuos svajojau visą gyvenimą — pagaliau tapo realybe.

Dabar aš turiu abu: jachtą "Khatrusan" ir namą prie jūros Lido saloje, Kalifornijoje. Filmavimasis užima tiek laiko, kad jo vištikai nelieka tolimoms kelionėms, kurias, be jokios abejonės, "Khatrusan" įveiktų šantiu. Tačiau vieną kartą, galvoju, man pa-

vyks išivaduoti iš reikalų ir nuplaukti Meksikos įlankon. Ten gera žvejoti, galima puikiai pasimaudyti ir žmonės labai svetingi. Žmonės mėgsta pakalbėti apie mano jachtos pavadinimą — "Khatrusan". Man patinka šio pavadinimo skambesys, bet aš nežinojau, ką jis reiškia (net kokią kalbą), kol viena moteriškė iš švedų laikraščio man paaiškino, kad arabų kalba tai reiškia "Geroji viltis". Aš neturiu nieko prieš tokį pavadinimą.

Beprotingai mėgstu ke-liauti. Tai geriausias būdas pažinti žmones: užtenka vieno žvilgsnio, rankos paspaudimo, kad viską suprastum geriau, nei perskaitęs keletą knygų.

Kalbami apie skaitymą, labiausiai mėgstu skaityti idomių žmonių biografijas. Pasaulyje tiek daug nuostabių žmonių, o aš stengiuosi kuo daugiau apie juos sužinoti ir iš jų pasimokyti. Tiesa, daug laiko skiriu scenarijų skaitinėjimams.

Mano namas stovi uolų papėdėje. Uolų atspalviai visą laiką mainosi, jūros bangų miša nervų sistemą veikia šimtą kartų geriau nei geriausias transkvilizatorius. Aš dievinu gamtą! Visą savaitę dirbu, tačiau, praleidęs savaitgalį savo "Khatrusan", jaučiuosi kaip iš naujo gimęs.

Mėgstu klausytis Bacho muzikos, mėgstu džiazą ir net beat muziką, žiūrinu, kokios esu nuotaikos. Gyvenimu standiena — juk kai plauki jachta, svarbiausia tau — koks dabar oras, kas vyksta dabar. Taip ir gyvenu.

Rock HUDSON, 1966

AKTORIAUS MIRTIS

pristabdydavo viruso dauginimąsi, tačiau, nustojus jį vartoti, virusas vėl pradėdavo daugintis. Tačiau tai paaiškėjo tik po kelių mėnesių. O Rock Hudson patieka Paryžių įtikintą, kad išgydė nuo AIDS. Amerikoje kino žvaigždė dalyvauja Baltųjų rumų organizuotose pietuose. Atrodo išvargęs, netekęs daug svorio. "Aš peršalau filmuodamasis Izraelyje, — pasako savo draugei Nensi Reigan, — dabar aš jaučiuosi geriau".

1984 metų lapkričio 6 dieną Ronaldas Reiganas pa-

kartotinai išrenkamas prezidentu. Visuomenei jis dar ne karto nėra išares žodžio AIDS, o sergančių skaičius jau viršijo 7 tūkstančius. Kas savaitę į Paryžių skrenda vis daugiau ligonių, tikėdami preparatu HPA—23. Amerikoje bandomas kitas vaistas — isoprinosine, bet tik eksperimentuojama. Tai galėjo išmėginti tik apie 200 asmenų. Todėl sergantys vykdavo gydymą Paryžiu. Čia mokslininkai humaniškesni — gydė tu, ką turėjo.

1985 liepos 15 dieną, pirmadienį, Rock Hudson su kino artiste ir dainininke Doris Day Kalifornijoje dalyvauja spaudoje konferencijoje. Žurnalistai klausia apie Rock sveikatą. Aktoriaus presatašė Dale Olson pasako, jog jis "jaučiasi puikiai", o svorio neteko, nes laikosi dietos. Tai nebuvo tiesa. Grįždamas į Los Angeles, Rock Hudson netenka sąmonės. Jau metai, kai progresuoja Kupoši sarkoma. Jam dar nustatoma limfoma (kitas auglys, pasitaikantis sergantiems AIDS). Aktorius nutaria kuo greičiau grįžti į Paryžių ir tęsti gydymą HPA—23. 1985 metų liepos 21 dieną, sekun-

dienį, atskrenda į Prancūzijos sostinę, gyvena Ritz Hotel viešbutyje. Jo vestibulyje jis vėl netenka sąmonės. Gydytojas, apžiūrėjęs ligonį jo kambarėje, visą kaltę suverčia nesveikai širdžiai. Dar 1981 metais jį buvo operuota. Aktorius vežamas į amerikiečių ligoninę Netully priemiestyje. Ligoninės gydytojai praneša, jog R. Hudson turi problemų su širdimi.

1985 metų liepos 23 dieną UPI informacijos agentūra praneša, jog garsusis kino aktorius Rock Hudson, gerai pažįstamas romantiškas herojus iš televizijos filmų "McMillan and Wife", "Dinastija", serga kepenų vėžiu. Įtarimas AIDS, operacija negalima. "Hollywood Reporter" pasako dar aiškiau — Hudson serga AIDS. Kepenims pakenkė piktaudžiavimas alkoholiu. Dale Olson praneša, kad aktorius sutinka būti visapusiškai ištrintas. Net ir AIDS susirgimui nustatyti.

Reikėjo aiškumo. Tai padaryta liepos 25 dieną, ketvirtadienį, 2 valandą po pietų. Spaudai pranešama — "Ponas Hudson serga AIDS". Vėliau metamas šūkis, jog "yra nauja rizikos grupė — turtingi ir ži-

nomil".

Artėjo atomazga. Paryžius. 1985 liepos 30 dieną, ketilios minutės prieš vidurnaktį AIR FRANCE kompanijos lėktuvas Boeing 747 atskraidina į tarpinairinį Orly aerouostą tik Rock Hudson ir 6 medicinos darbuotojas. Norima toliau tęsti gydymą HPA—23. Gydytojas D. Dormant nuliūdina garsųjį aktorį — mirė jis arti. Neįmanoma neteko padaryti. Rock išnikta stabas. Iš ryto lėktuvas nusileidžia Los Angeles aerouoste...

Rock Hudson mirė spalio 2 dieną. Ši mirtis sukrečia visą Ameriką. Pasikeičia daugelio požiūris į AIDS problemą. Visuomenė suprato: reikia kažką daryti, jei jos idealai miršta. AIDS era net buvo bandoma skirti į prieš ir po Rock Hudson mirties.

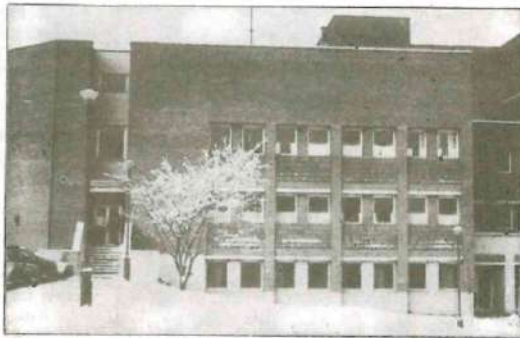
Paskutiniuosius savo gyvenimo mėnesius Rock Hudson paaukojo Amerikos AIDS tyrimų fundacijai kovėrtadaį milijono dolerių...

Algimantas TREČIOKAS

AIDS PASITIKRINIMO KABINETAI:

VILNIUJE

Molėtų pl.40, tel.35-02-95
pirmadienį, trečiadienį,
penktadienį — 8-14 val., antradienį,
ketvirtadienį —
13-18 val.

KAUNE

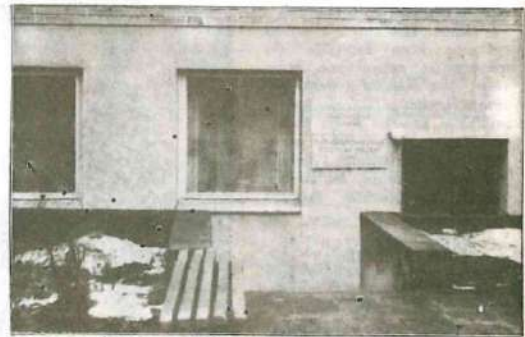
K.Petrausko 26, venerinių ligų
kab. — pirmadienį, antradienį, ketvirta-
dienį, penktadienį 8-20 val.

KLAIPĖDOJE

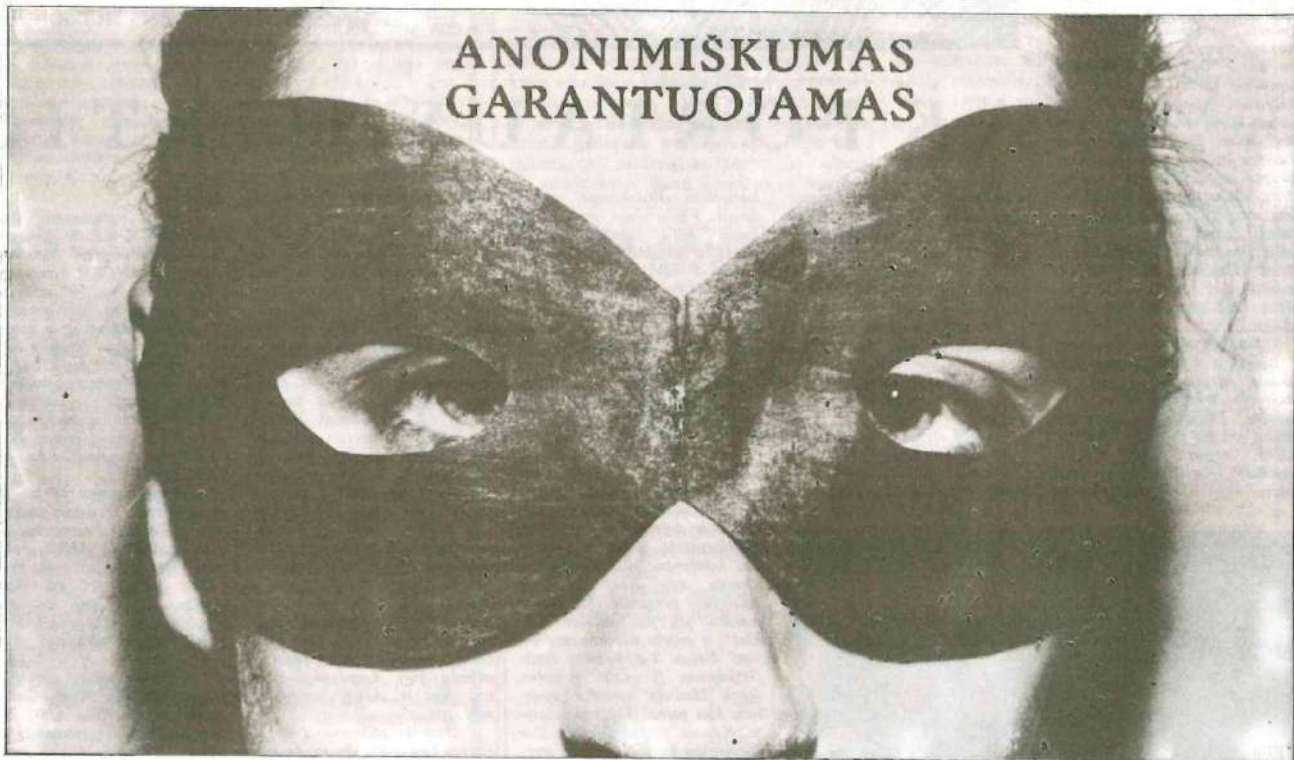

Taikos pr.28, tel.5-44-61
ketvirtadienį — 11-13 val.

ŠIAULIUOSE

Vytauto g.101, tel.3-83-63
pirmadienį — 14-17 val.

**ANONIMIŠKUMAS
GARANTUOJAMAS**

REDKOLEGIJA: SAULIUS ČAPLINSKAS, RŪTA
ROKIENĖ, RIMANTAS ŠIMKUS (redaktorius),
ALGIMANTAS TREČIOKAS, OLEGAS
ROMANOVSKIS
ATSAKINGAS SEKRETORIUS: ARTŪRAS.
BUTKEVIČIUS
LV Nr. 07574

Mūsų adresas: Vilnius, Molėtų plentas 40, "AIDS
kronika".

LAUKIAME JŪSŲ LAIŠKŲ!

Spaudė Panevėžio spaustuvės Ukmergės skyrius. 2 sp.lankai,
ofsetinė spauda. Užs.Nr. 404.

Tiražas 10000 egz. Kaina 15 kap.